

zaproponowane
PREZYDENT MIASTA
BAK.1711.6.2012.1

Janusz Gromek

15 MAJ 2012

**SPRAWOZDANIE
z planowanej kontroli
przeprowadzonej w Gimnazjum Nr 3 im. Zjednoczonej Europy
w Kołobrzegu**

2012-05-14
ZASTĘPCA PREZYDENTA
ds. społecznych

Jerzy Wojski
Kołobrzeg, 11-05-2012

IMF - 22-05-12
Jednostka kontrolowana:

Gimnazjum Nr 3 im. Zjednoczonej Europy, ul. Okopowa 1 a, 78-100 Kołobrzeg

Temat kontroli:

Ocena realizacji Rządowego Programu Pomocy Uczniom – „Wyprawka szkolna”

Kontrolę przeprowadził:

Krzysztof Mielnikiewicz – podinspektor ds. kontroli - Biuro Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Kołobrzeg, na podstawie upoważnienia Nr OR.0052.44.2012.II z dnia 05 marca 2012 roku wydanego przez Prezydenta Miasta Kołobrzeg

Termin przeprowadzania czynności kontrolnych:

07 – 23 marzec 2012 roku

Okres objęty kontrolą:

realizacja programu pomocy uczniom w latach 2010 i 2011

I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE

1. Gimnazjum Nr 3 im. Zjednoczonej Europy jest jednostką sektora finansów publicznych funkcjonującą jako jednostka budżetowa, której organem prowadzącym jest Gmina Miasto Kołobrzeg.
2. Kierownikiem jednostki w okresie poddanym kontrolą była Pani Ewa Paśka – Koschel, której Prezydent Miasta Kołobrzeg powierzył stanowisko Dyrektora Gimnazjum Nr 3 w Kołobrzegu z dniem 01 września 2004 roku i funkcję tą pełni do chwili obecnej.
3. Obowiązki głównego księgowego w okresie poddanym kontrolą pełnił Pan Lech Pszczoła, który został zatrudniony w jednostce na tym stanowisku od 01 lutego 1991 roku i pełni tę funkcję do chwili obecnej. Pan Pszczoła spełnia wymogi wynikające z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 157, poz. 1240 ze zm.) dotyczących głównych księgowych.
4. W okresie poddanym kontroli osobami bezpośrednio zajmującymi się zakresem związanym z „Wyprawką szkolna”, oprócz Głównego księgowego, byli także pedagodzy szkolni.

II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

Zakres kontroli:

Kontrolą objęto sposób realizacji rządowego programu pomocy uczniom – „Wyprawka szkolna” w latach 2010 i 2011 przez Gimnazjum Nr 3 im. Zjednoczonej Europy w zakresie przyjmowania wniosków, przyznawania pomocy finansowej i rozliczania w/w programu.

Sprawdzeniu poddano także funkcjonujące w jednostce mechanizmy kontroli zarządczej w tym obszarze.

III. WNIOSKI.

1. **PROCEDURY KONTROLI ZARZĄDCZEJ.** Na wstępie kontrolujący dokonał identyfikacji mechanizmów kontroli zarządczej związanych z realizacją rządowego programu pomocy uczniom. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji stwierdzono, że jednostka uregulowała i umocowała zapis dotyczący „wyprawki szkolnej” w § 28 ust. 1 pkt 1 Statutu Gimnazjum Nr 3, który stanowi, że *„szkoła sprawuje opiekę nad uczniami znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej z powodu warunków rodzinnych i losowych poprzez występowanie z wnioskami o pomoc w formie stypendium szkolnego, zasiłków szkolnych i wyprawki”*. Nie mniej jednak oprócz powyższego zapisu kontrolujący nie stwierdził, aby Kierownik jednostki wdrożyła, w poddanym sprawdzeniu zakresie, regulacji wewnętrznych, które uszczegóławiałyby sam proces realizacji programu. Funkcjonujące w tym zakresie mechanizmy kontroli zarządczej ograniczają się raczej do spraw finansowych, takich jak np. instrukcja obiegu dokumentów czy instrukcja kasowa. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że formalnie nie wskazano osób odpowiedzialnych za prowadzenie spraw ściśle związanych z w/w programem pomocy uczniom, aczkolwiek zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika jednostki zadania te wykonują pedagodzy szkolni w zakresie przyjmowania i rozpatrywania wniosków oraz Główny księgowy w zakresie ich rozliczania. Zmiany wprowadzono z dniem 01 września 2011 roku, gdzie Kierownik jednostki wprowadziła zapisy w kartach stanowiskowych pedagogów szkolnych.
2. **RZETELNOŚĆ, LEGALNOŚĆ I TERMINOWOŚĆ W ZAKRESIE WERYFIKACJI WNIOSKÓW.**

Kontrolujący dokonał sprawdzenia wszystkich wniosków, które zostały przedstawione do wglądu, przy czym zaznaczyć należy, że kontrolujący nie mógł ocenić ile w sumie wpłynęło wniosków do jednostki, zarówno w roku 2010 jak i 2011, z uwagi, że wnioski te składane były bezpośrednio do pedagogów lub do sekretariatu i co istotne nie podlegały one rejestrowaniu. Weryfikacja dokumentacji wykazała, że każdy poddany sprawdzeniu wniosek dotyczył ucznia lub uczennicy, która uczęszczała do Gimnazjum Nr 3, tj. odpowiednio w 2010 roku do klasy II i w roku 2011 do klasy III, co jest zgodne z zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne (Dz. U. z 2010 roku, Nr 95, poz. 612) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (Dz. U. z 2011 roku, Nr 111, poz. 652). Wymienione wyżej rozporządzenia regulują również, że pomoc udzielana jest na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych), a także nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej

osoby, za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych. Kontrolujący w tym zakresie nie stwierdził nieprawidłowości, przy czym zaznaczyć należy, że każdy wniosek został złożony przez rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych), a nie stwierdzono wniosków, które złożone były przez nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych.

Czynności kontrolne wykazały, że Prezydent Miasta Kołobrzeg zgodnie z zapisami w/w rozporządzeń określił (w każdym poddanym sprawdzeniu roku) w formie zarządzeń termin, w jakim należało składać wnioski oraz dodatkowo określił ich wzór. W opinii kontrolującego powyższe działanie jest jak najbardziej prawidłowe, które może przyczynić się do zminimalizowania ewentualnych nieprawidłowości, a przede wszystkim poprzez ujednoczenie składanych wniosków znacząco wpływa na przejrzystość całego procesu. W wyniku analizy stwierdzono, że każdy z poddanych sprawdzeniu wniosków złożony w 2010 roku był zgodny ze wzorem wniosku, który stanowił załącznik do zarządzenia Nr 108/10 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 17 sierpnia 2010 roku w sprawie terminu składania wniosków na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów objętych Rządowym programem pomocy uczniom w 2010 roku – „Wyprawka szkolna”. **W roku 2011 na 20 złożonych wniosków tylko jeden złożony został na poprawnym druku. W pozostałych przypadkach wnioski składane były na drukach stanowiących załącznik do Zarządzenia Nr 110/09 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 18 sierpnia 2009 roku, tym samym dotyczyły roku szkolnego 2009/2010.** Jest to istotne z uwagi, że wnioski z 2011 roku zostały zaktualizowane i zawierały zmiany w zakresie pouczenia, jak również uległ zmianie termin składania wniosku. Czynności kontrolne wykazały, że zarówno w 2010 jak i 2011 roku każdy poddany sprawdzeniu wniosek był opatrzony datą wpływu do jednostki, jak również składany był przez upoważnione do tego osoby oraz każdy wniosek był podpisany przez wnioskodawców w miejscu do tego przeznaczonym.

- 2.1. **Zarówno w 2010, jak i w 2011 roku** w poszczególnych przypadkach poddanych kontroli stwierdzono:
 - 2.1.1. przypadki, w których wnioski składane przez wnioskodawców były niekompletne tj. nie zawierały odpowiednich dokumentów, uzasadnień, oświadczeń lub też zawierały dokumenty w nadmiernej ilości, które nie były wymagane, aby uzyskać pomoc finansową. W wyniku analizy dokumentacji dołączanej do wniosków stwierdzono, że w 2010 roku w 6, a w 2011 roku w 8 przypadkach dotyczących wnioskodawców, którzy spełniali kryteria dochodowe, do wniosku przedkładano oprócz dokumentacji np. z Powiatowego Urzędu Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, czy Urzędu Skarbowego lub Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, oświadczenia. Nadmienić należy, że c/w Rozporządzenie Rady Ministrów dopuszcza możliwość składania

zamiast zaświadczeń o dochodach, oświadczeń o wysokości dochodów, ale jedynie w uzasadnionych przypadkach. Przedstawiona kontrolującemu dokumentacja nie zawierała np. opisu, z którego można było ustalić powód, na podstawie którego honorowano oświadczenia, przy czym zwrócić należy uwagę na fakt, że niejednokrotnie z oświadczeń nie wynikała wysokość dochodów, a jedynie informacja czy dana osoba składająca wniosek jest bezrobotna, czy też nie. Z uwagi na powyższe kontrolujący ma wątpliwości czy przedkładana wszelka dokumentacja przemawiała za tym, aby udzielić pomocy finansowej bez np. wezwania do ewentualnego uzupełnienia czy też poprawy wniosku.

2.1.2. Pomoc finansowa w zakresie zakupu podręczników udzielana jest również dla osób, które kwalifikują się z uwagi na art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 roku, Nr 175, poz. 1362 ze zm.), który stanowi, że: „pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7 a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej”

W powyższych przypadkach do wniosku należy dołączyć zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów, uzasadnienie, które przemawiałoby za tym, aby udzielić pomocy finansowej. Czynności kontrolne wykazały, że w każdym poddanym sprawdzeniu przypadku w powyższym zakresie do wniosków dołączane były oświadczenia lub też zaświadczenia z różnych instytucji lub od pracodawców, natomiast w większości przypadków wnioski te nie spełniały najistotniejszego warunku, mianowicie wymaganego uzasadnienia wniosku, z którego wynikałaby zaistniała przesłanka wymieniona w punkcie 2.1.2, która

jednocześnie przemawiałyby za tym, aby przyznać pomoc finansową na zakup podręczników. Powyższa sytuacja miała miejsce w 2010 roku w 9, natomiast w 2011 roku w 8 przypadkach.

- 2.2. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów pomoc finansowa na zakup podręczników można było udzielić uczniom, którzy posiadali orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71 b ust. 3 ustawy z dnia 07 września 1991 roku o systemie oświaty. W takim przypadku do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez publiczną poradnię psychologiczno – pedagogiczną. Czynności kontrolne w tym zakresie wykazały, że Dyrektor szkoły zaakceptowała wnioski kilku osób wskazując podstawę do udzielenia pomocy finansowej jako posiadanie przez uczniów orzeczenia. Dokonując weryfikacji dokumentacji źródłowej stwierdzono, że uczniowie ci nie posiadają wymaganych orzeczeń wydanych przez publiczną poradnię psychologiczno – pedagogiczną, natomiast posiadają orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Uwzględniając powyższe przypadki stwierdzić należy, że pomoc finansowa w ramach programu „Wyprawka szkolna” wg powyższego kryterium nie powinna zostać udzielona. Kontrolujący zwrócił się do Dyrektora szkoły o pisemne złożenie wyjaśnień w powyższym zakresie. Wynika z nich, że osoby wskazane powyżej otrzymali pomoc finansową z uwagi na art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 roku, Nr 175, poz. 1362 ze zm.), a posiadane przez te osoby orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności potwierdzały długotrwałą chorobę. Zaznaczyć jednak należy, że w/w osoby zostały ujęte na liście uczniów posiadających orzeczenia, która została przekazana do Urzędu Miasta Kołobrzeg, a następnie została zaakceptowana przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu. Dnia 15 października 2010 roku do Dyrektora Gimnazjum nr 3 zostało wysłane pismo nr EKS-4317-8.III/1/10, z treści którego wynika, że wyprawkę uczniom należy wypłacić według załączonej listy, tj. w opinii kontrolującego z tytułu posiadanych orzeczeń przez dzieci, a nie z tytułu kryterium o pomocy społecznej.
- 2.3. Szczegółowe czynności kontrolne w zakresie rzetelności legalności i terminowości składanych wniosków wykazały, że w roku 2010 w kilku przypadkach wnioski złożono po terminie, jak również wnioski te nie zawierały wypełnionych danych w zakresie źródeł dochodów netto. Nie stwierdzono również jakiegokolwiek dokumentacji, która potwierdzałaby uzyskiwany dochód przez te rodziny. Pisemnych wyjaśnień w powyższym zakresie udzieliła Dyrektor Szkoły, jak również Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu. W wyniku analizy wyżej wymienionych wyjaśnień, stwierdzić należy, że powyższe działanie jednostki było wynikiem niezrozumienia,

jakie zaszło pomiędzy Wydziałem Edukacji, Kultury i Sportu, a Gimnazjum Nr 3 w Kołobrzegu, natomiast nie było celowym działaniem jednostki. Wydział posiadając wiedzę na temat niewykorzystanych środków finansowych, które można byłoby przyznać uczniom, zwrócił się z ustną informacją do jednostki, aby dokonała ona ponownej analizy i rozeznania w celu znalezienia potencjalnych beneficjentów programu, którzy kwalifikowaliby się z uwagi na art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Z uwagi na zbyt krótki okres czasu jaki pozostawał do całkowitego zakończenia rozliczenia programu oraz niezrozumienie jaki nastąpiło pomiędzy wydziałem merytorycznym, a jednostką, doszło do w/w nieprawidłowości. W opinii kontrolującego w przypadku przekazywania istotnych informacji przez wydział merytoryczny dla jednostek podległych ważnym jest, aby były one przekazywane w formie pisemnej (mailowo lub papierowo), a nie tylko telefonicznie. Takie działanie z pewnością przyczyni się do poprawy komunikacji pomiędzy wydziałem, a jednostkami podległymi.

Nie mniej jednak istotnym jest także fakt, że pomimo upłynięcia terminu wskazanego przez Prezydenta Miasta Kołobrzeg (wnioski należało składać do dnia 20 września 2010 roku) stwierdzono, że zachowano termin ostatecznego rozliczenia z wnioskodawcami, który określony został w załączniku do uchwały Nr 76/2010 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2010 roku w sprawie Rządowego Programu Pomocy Uczniom w 2010 roku – „Wyprawka Szkolna” oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne.

3. RZETELNOŚĆ I LEGALNOŚĆ PRYZNAWANIA POMOCY FINANSOWEJ UCZNIOM.

Kontrolujący zapoznając się z przepisami prawa w zakresie przyznawania pomocy finansowej na zakup podręczników z rządowego programu „Wyprawka szkolna” nie stwierdził, aby wskazywały one, że jest to postępowanie, które powinno być przeprowadzone w trybie kodeksu postępowania administracyjnego. Kwestia ta została uregulowana między innymi w § 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (Dz.U. z 2011 r., Nr 111, poz. 652) oraz w § 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne (Dz. U. z 2010 r., Nr 95 poz. 612 ze zm.). W c/w rozporządzeniach § 6 reguluje, że „Dyrektor szkoły, po analizie wniosków dotyczących uczniów, o których mowa w § 2 ust. 4 i 5, oraz zgodnie z informacją o liczbie uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy, o której mowa w § 5, podejmuje decyzję w sprawie przyznania pomocy”, dlatego też w opinii kontrolującego nie należy rozumieć decyzji w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, a jedynie rozstrzygnięcie czy dany wnioskodawca kwalifikuje się do udzielenia pomocy

finansowej na zakup podręczników i w jakiej wysokości pomoc zostanie udzielona.

Kontrolujący przeprowadził czynności kontrolne w oparciu o przedstawioną dokumentację, z której wynika, że w roku 2010 nie były wydawane decyzje w formie odrębnego pisma. O decyzji podjętej przez Dyrektora świadczyła jedynie krótka i zwięzła adnotacja w punkcie V wniosku, najczęściej o treści: „*uczeń/uczennica kwalifikuje się do przyznania dofinansowania do zakupu podręczników szkolnych (podane kryterium)*”. Nie mniej jednak zaznaczyć należy, że nie można było stwierdzić w jaki sposób wnioskodawca został powiadomiony o rozstrzygnięciu wniosku oraz kwocie, jaką przyznano wnioskodawcy. Z ustnych wyjaśnień Dyrektora szkoły wynika, że informację taką ustnie otrzymywał uczeń/uczennica, który następnie informował rodziców/opiekunów prawnych. W 2011 roku kontrolujący stwierdził, że w prawie wszystkich kontrolowanych przypadkach wydano pisemną decyzję, w której można było odnaleźć elementy decyzji w rozumieniu kodeksu postępowania administracyjnego. Zaznaczyć jednak należy, że forma powiadamiania wnioskodawców o przyznanej pomocy finansowej na zakup podręczników jest jak najbardziej słuszna, nie mniej jednak wydawane pisemne decyzje nie powinny posiadać zapisu w pouczeniu, że *„od decyzji służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem organu wydającego decyzję, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji”*. Sama forma przyjętej decyzji, która składa się z podstawy prawnej, postanowienia uzasadnienia, terminie i miejsca wypłaty pomocy finansowej jest jak najbardziej słuszna i powinna być w opinii kontrolującego kontynuowana z uwagi, że stanowi ona dobre narzędzie służące pełnej informacji, jaką powinien otrzymać wnioskodawca, nie mniej jednak należałoby rozważyć dokonanie zmian w przyjętej formie z uwzględnieniem powyższej uwagi na temat odwołania, które w tym zakresie nie przysługuje do Samorządowego Kolegium Odwoławczego oraz zmiany podstawy prawnej, mianowicie art. 90 ust. 5 ustawy z dnia 07 września o systemie oświaty, który aktualnie nie obowiązuje. Przeprowadzone szczegółowe czynności kontrolne na podstawie wydawanych decyzji w roku 2011 wykazały, że:

- 3.1. każda decyzja zawierała informacje o dacie i miejscu wypłaty pomocy finansowej,
- 3.2. każda decyzja zawierała informacje o wysokości kwoty, którą przyznano do wypłaty dla wnioskodawcy. W każdym poddanym sprawdzeniu przypadku kwota ta wyniosła 325,00 zł co zgodne było z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej na zakup podręczników, który stanowi, że wartość pomocy w przypadku kontrolowanej jednostki – Gimnazjum nr 3 nie może przekroczyć kwoty 325,00 zł,
- 3.3. każda decyzja była opatrzona pieczęcią szkoły oraz podpisana została przez Dyrektora Szkoły.

4. RZETELNOŚĆ, LEGALNOŚĆ I TERMINOWOŚĆ ROZLICZANIA POMOCY FINANSOWEJ. Czynności kontrolne w tym zakresie obejmowały proces związany z rozliczeniem pomocy finansowej na zakup podręczników szkolnych, w wyniku których stwierdzono, że zarówno w 2010 jak i 2011 roku:

- 4.1. w każdym poddanym sprawdzeniu przypadku, dany wnioskodawca był ujęty na liście wypłat sporządzonej przez głównego księgowego i akceptowanej przez Dyrektora Szkoły,
- 4.2. w każdym przypadku wnioskodawca pokwitował odbiór gotówki,
- 4.3. w 2010 roku w każdym przypadku realizacja zwrotu kosztu zakupów podręczników rodzicom, opiekunom prawnym, rodzicom zastępczym nastąpiła w wymaganym terminie. W 2011 roku jedynie w 1 przypadku stwierdzono, że wnioskodawcy wypłacono środki finansowe 2 dni po terminie o którym mowa w załączniku do uchwały Nr 68/2011 Rady Ministrów z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie Rządowego Programu Pomocy Uczniom w 2011 roku – „Wyprawka Szkolna”,
- 4.4. w poddanych sprawdzeniu okresach stwierdzono, że wnioskodawcy przedstawiali w ramach rozliczenia rządowego programu pomocy uczniom zarówno faktury VAT, które były wystawiane imiennie na ucznia lub opiekuna prawnego, paragony lub też oświadczenia. Istotnym w powyższym zakresie jest fakt, że w każdym przypadku, który dotyczył oświadczenia stwierdzono, że nie dołączano do nich informacji, że rozliczone wydatki dotyczą tylko rządowego programu pomocy uczniom w 2010 jak i 2011 r. – „ Wyprawka szkolna ”. Powyższe niezgodne jest z zapisami odpowiednio § 7 ust. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (Dz. U. z 2011 r. Nr 111 poz. 652), jak i § 7 ust. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne (Dz. U. z 2010 r., Nr 95 poz. 612 ze zm.). Zaznaczyć również należy, że w 2010 roku w kilku przypadkach wnioskodawca jako powód przedstawiania oświadczenia wskazywał zbyt późne otrzymanie informacji o możliwości otrzymania dofinansowania podręczników.
- 4.5. czynności kontrolne wykazały, że każda lista wypłat dotycząca „wyprawki szkolnej” w 2010 jak i 2011 roku, która sporządzona była przez głównego księgowego zawierała adnotacje o kontroli pod względem merytorycznym i formalno rachunkowym oraz była zatwierdzona do wypłaty. Powyższych czynności dokonywały upoważnione i kompetentne osoby. Nadmienić należy, że powyższe adnotacje były jedynie na listach wypłat natomiast konkretne dokumenty potwierdzające zakup podręczników przez wnioskodawcę takich informacji nie zawierały. Kontrolujący przyjął, że uprawnione i kompetentne osoby, które akceptowały do wypłaty oraz

dokonywały kontroli pod względem formalno rachunkowym i merytorycznym list wypłat, których załącznikiem były w/w dokumenty to tym samym potwierdzały i akceptowały przedstawione dokumenty potwierdzające wydatkowanie środków finansowych na zakup podręczników,

- 4.6. czynności kontrolne wykazały, że zarówno w 2010 jak i 2011 roku w pojedynczych przypadkach, przedstawione w ramach rozliczenia „Wyprawki szkolnej”, faktur VAT, zawierały pozycje, które niezgodne były z wykazem książek obowiązującym na dany rok szkolny. Dotyczyło to pozycji książkowych oraz zakupu toreb, ołówków, okładek, zeszytów czyli przedmiotów, które nie były objęte programem pomocy uczniom. Po odliczeniu niezgodnych pozycji od całości przedstawionej faktury, w części przypadków stwierdzono, że ogólna kwota z danej faktury nadal była równoważna lub przewyższała kwotę, która była wypłacona danemu wnioskodawcy, natomiast w kilku przypadkach stwierdzono, że po zakwestionowaniu niezgodnych pozycji, otrzymana pomoc finansowa winna zostać udzielona w mniejszej wysokości.
- 4.7. Czynności kontrolne w zakresie ewidencji księgowej wykazały, że wydatki zrealizowane w ramach programu „Wyprawka szkolna” były ujmowane w § 3260 paragrafu klasyfikacji budżetowej, co było zgodne z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 02 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 roku, Nr 38, poz. 207).

Podsumowując przeprowadzone czynności kontrolne w zakresie realizowanego przez Gimnazjum Nr 3 im. Zjednoczonej Europy, rządowego programu pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników „Wyprawka szkolna” w latach 2010 i 2011 kontrolujący pomimo stwierdzonych uchybień pozytywnie ocenia proces w zakresie terminowości przyjmowania wniosków, informowania wnioskodawców oraz wypłaty środków finansowych. **Kontrolujący natomiast wniósł uwagi do etapu weryfikowania wniosków i dołączanej do nich dokumentacji oraz do etapu całkowitego rozliczenia.** Zwrócić trzeba uwagę na fakt, że Kierownik jednostki nie wprowadziła wewnętrznych regulacji, które regulowałyby zasady i tryb przyjmowania i rozpatrywania wniosków. Funkcjonujące w jednostce mechanizmy kontrolne w poddanym sprawdzeniu zakresie dotyczą jedynie spraw finansowych. Istotnym również staje się fakt, że kontrolujący nie mógł jednoznacznie potwierdzić ile tak naprawdę wpłynęło wniosków do jednostki z uwagi, iż nie były one rejestrowane ani w sekretariacie szkoły, ani przez pedagogów, do których bezpośrednio wnioski te były składane. Czynności kontrolne wykazały, że brak jest jednolitości w zakresie przyjmowania dokumentacji, która stanowi załącznik do wniosku. Przepisy prawa jednoznacznie wskazują jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku, natomiast w praktyce dołączane są dokumenty, które w stwierdzonych przypadkach nie stanowiły informacji, które

były potrzebne w celu rozpatrzenia wniosku. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono nie do końca prawidłowe i szczegółowe rozliczanie wnioskodawców. Wykazano przypadki, w których na dokumentacji potwierdzającej wydatkowanie środków znajdowały się pozycje nie związane z zakupem podręczników lub też podręczniki w niektórych przypadkach niegodne były z wykazami książek na dany rok szkolny, co ostatecznie przełożyło się na fakt wypłaty wyższego dofinansowania, aniżeli wynikało to z prawidłowego rozliczenia.

Biorąc pod uwagę przeprowadzone czynności kontrolne zaznaczyć należy, że kontrolujący nie wskazuje konieczności wprowadzenia szczegółowych procedur w zakresie „Wyprawki szkolnej” ponieważ cały proces został dość szczegółowo określony w przepisach prawa, nie mniej jednak z uwagi na stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości należałoby rozważyć doprecyzowanie i uregulowanie tych spraw wewnątrz jednostki, co przyczyniłoby się do przejrzystości całego procesu od przyjęcia wniosku po ostatecznego jego rozliczenia.

W zakresie realizacji rządowego programu, którego celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów poprzez dofinansowanie zakupu podręczników ważnym jest, aby przed etapem jego realizacji dotrzeć z informacją do osób, które kwalifikowałyby się do w/w programu. Tutaj w opinii kontrolującego dużo zależy od pracowników jednostki, którzy mają największą wiedzę na temat sytuacji życiowej uczniów, jak również mają możliwość, zgodnie z przepisami prawa, wnioskować dla nich o pomoc finansową oraz pracowników Urzędu Miasta Kołobrzeg, który mógłby wesprzeć podległe jednostki na przykład poprzez wsparcie informacyjne czy też doradcze. Powyższe w opinii kontrolującego mogłoby przyczynić się do szerszego dotarcia do potencjalnych beneficjentów programu oraz mogłoby mieć wpływ na zmniejszenie lub też wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości czy uchybień. Nie mniej jednak zaznaczyć przy tym należy, że to kierownik jednostki zobowiązany jest wprowadzić działania, które dadzą racjonalne zapewnienie, że proces przyznawania, rozliczania i wypłacania pomocy finansowej w formie „Wyprawki szkolnej”, funkcjonował będzie w sposób prawidłowy.

Kołobrzeg, dnia 11.05.2012 r......

Kontrolujący

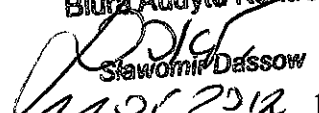
"Dokument nie zawiera treści, których nieuprawnione ujawnienie może mieć szkodliwy wpływ na wykonywanie zadań przez Urząd Miasta Kołobrzeg lub jego jednostki organizacyjne".

PODINSPEKTOR
ds. KONTROLI

mgr Krzysztof Mielnikiewicz

INSPEKTOR
ds. KONTROLI
MAREK HUBERT

Marek Hubert
11.05.12

Sprawdzono pod kątem ustawy o ochronie danych osobowych
KIEROWNIK
Biura Audytu Kontroli

Sławomir Dąssow
11.05.2012 10